

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Variorum In Europa Itinerum Deliciae

Chyträus, Nathan

[Herborn], 1599

VD16 C 2803

Mantuana. In Mantuam J. Cæsar Scaliger.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70708)

num nomen, & ornatam Latini sermonis jucunditatem,
Fed. P.

MONUMENTA FR. PETRARCHÆ.

Ob acerrimum ingenium, suavissimæq; ingenuitatis
doctrinam, posteritatis lætitia, lususq; dicavêre B. M.

ANTE INGRESSUM SACELLI.

*Bina vides parvo discrimine juncta sacello,
Altera pars Musis, altera sacra DEO est.*

MANTUANA.

IN MANTUAM J. CÆSAR
SCALIGER.

*M*axima cùm veteri turgeret Hetruria regno,
Sceptraq; terrarum jungeret aucta mari:
Mole nova tumuit, solisq; excrevit arvis,
Ut premeret forti jura aliena pede.
Inde est in superas deducta colonia terras:
Non tamen his potuit Mantua tota dari.
Clara viris, felix ducibus, divo inclyta cyeno,
Quem vitreis aluit Mincias Andis aquis.
Mantua dives arvis, magno non cesserit orbi,
Tota tamen parte hac vincitur ipsa sui.

INSCRIPTIONES
MANTUANÆ.

IN HORTIS DUCIS.

Plurimum facere, minimum loqui.
Ignem gladio ne fodias.
Tace, quod taceri vis.
Tempus nosce.
Aura fave.
Amor non imperatur.

Si vis amari, ama.
 Nec spe, nec metu.
 Feras, non culpes, quod mutari non potest.

IN PRIVATI CUJUSDAM DOMO
ad imagines clarorum virorum.

M. CURIUS.

Præstat locupletibus imperare, quàm fieri locupletem.

FAB. MAXIMUS.

Non minús cunctatione, quàm celeritate hostes devin-
 cuntur.

ALEX. MAGNUS.

Virum diu fidelem criminanti, non facilé credendum.

T. VESPASIANUS.

Liberalis pro facultate substantiæ suæ merentibus li-
 benter impertitur.

A. CECIN. J. CAESAR.

Sola clementia principes Deo facit æquales.

EPAMINONDAS.

Veré nascitur, qui sic pro patria moritur.

CN. POMPEJUS ET TIGRANES REX.

Pulchrum est regem vincere.
 Pulchrius veró facere.

AD FRANCISCI.

*Si neq; fata queunt animos sejungere amicos;
 Æternúm heic Blanca est Julius & Probitas.*

D. O. M.

*Si fata venderent aut permutarent animas;
 Julium Gonzagam probitas redimeret,
 Et uxor vita permutaret propria.
 At quia neutrum licet; probitas raptum luget.
 En uxor Biancha amoris æquæ ac doloris
 Hoc illi monumentum vivens collocat.*

Kl. Jan. An. 1531.

MANTUANA.

139

IN TEMPLO CATHEDRALI.

*Adventare mihi extremam dum suspicor horam;
Ossibus hac posui vivus in ade domum.*

IN IMAGINEM RESURGENTIS.

*Nos quoq, qui solus superata morte revixit,
Sumpturos carnem rursus & ossa monet.*

IN PALATIO FERRANDI

Gonzaga.

*Catella Viola Lucinam infeliciter experta, hinc sita sum:
Hoc lusus, hoc fides meruit monumentum. Quid mira-
re? Fides ipsa canes cæli incolas facit.*

D. O. M.

*Nazario Scopulo Jurisconf. Equiti sac. Later. Pal. ac
Cæsar. aulæ, & Imp. Conf. Comiti Palatino, qui cum Tri-
den. Bon. Flor. ampliff. magistratib. functus esset, Mantuæ
demum sub Fed. Fran. Gul: q; Principib. Senat. & audit.
XL. annos de Jure respondit, atq; adeo integerrime & san-
ctiff. munus obivit, ut maximum desiderium sui nemini
non reliquerit. Anton. Parasia conjugiar. P. C. Anno sal.
M. D. LXXIX. Natus Prid. Kl. Mart. M. CCCC. LXXXVII.
Obiit VI. Id. Febr. M. D. LXXVIII.*

L A E L I O C A P I L U P O

Benedicti F.

Mantua te Leli merito se jactat alumno.

Nam Maro qua sonuit tu quoq, voce sonas.

Et tua sint quamvis ex omni parte Maronis

Carmina; non eadem qua canit ille canis.

Non igitur mirum si te modo Mantua ademtum

Certatim spargit floribus & lacrymis.

Vix. annos LXII. dies XV. ☉.

An. M. D. LX. III. Jan.

A D F R A N C I S C I .

D. O. M.

*Fatis Hippolyto impiis adempto
Maximo Alterica domus honore*

MANTUANA.

*Consulto egregio utriusq; Juris,
Oratoreq; & optimo Poëta,
Deplorat pater, ingemunt clientes:
Silet Manto, Aonidesq; lacrymantur.*

*Qui obiit anno sal. M. D. LXXIX.
ætat. suæ XXXVIII.*

IN FRANCISCI.

Annibal Constantius Neapol. eques, præsidio equestri Principis præfectus, sibi ac Scipioni Calderino, qui sæpius Ordin. duxit, vivens faciendum curavit, ne quos benivolentiæ charitas, in vita arctiss. vinculo cõjunxerat, in morte dijungerentur.

ALIUD.

*Hospes Alexander triplici clarissimus are
Hic cubat, hic sacer est manibus iste locus.
Sive sonum malles, sive instrumenta sonora;
Nec melior psalter, nec faber ullus erat.
Regia nemo pari tornabat vasa decore,
Sive as, seu gemmas, sive tenebat ebur.
Majori superos nemo pietate colebat.
Qui legis ergo pia dic pia verba anima.*

IN D. FRANCISCI.

*Quæso anima fidelis, Ah quid respondere velis Christo
venturo de calis,
Cùm á te poscet rationem, Ob boni omissionē, Et mali com-
missionem?
Dies illa dies ira, Quam conemur prevenire, Obviamq;
Deo ire
Seria contritione, Gratia apprehensione, Vita emendatione.
Dies ira dies illa, Solvet seclum in favilla, Teste David
cum Sibylla.
Quantus tremor est futurus, Quando judex est venturus,
Cuncta strictè discussurus?
Tuba mirum spargens sonum, Per sepulchra regionum, Co-
get omnes ante thronum.*

Mors

Mors stupebit & natura, Cúm resurget creatura, Judican-
ti responsura.

Liber scriptus proferetur, In quo totum continetur, Unde
mundus judicetur.

Judex ergo cúm sedebit, Quidquid latet, apparebit, Nil in-
ultum remanebit.

Quid sum miser tum dicturus? Quem patronum rogatu-
rus? Cúm nec justus sit securus.

Rex tremenda majestatis, Qui salvandos salvas gratis,
Salva me fons pietatis.

Recordare Jesu pie, Ne me perdas illa die, Quód sum causa
tua via.

Quarens me sedisti lassus, Redemisti cruce passus, Tantus
labor ne sit cassus.

Iuste judex ultionis, Donum fac remissionis, Ante diem ra-
tionis.

Ingemisco veré reus, Culpá rubet vultus meus, Supplicanti
parce Deus.

Qui Mariam absolvisti, Et latronem exaudisti, Mihi quoq;
spem dedisti.

Preces meae non sunt digna, Sed tu bone fac benigné, Ne per-
enni cremer igne.

Inter oves locum praesta, Et ab hœdis me sequestra, Sta-
tuens me parte dextra.

Confutatis maledictis, Flammis acribus addictis, Voca me
cum benedictis:

Ut consors beatitatis, Vivam cum justificatis, In ævum
aternitatis.

AD BENEDICTI.

MATILDIS COMITISSA FUNDATRIX.

Si quid est, á Deo est.

Stirpe, opibus, forma, gestis, & nomine quondam

Inclyta Matildis heic jacet, astra tenens.

IN SUMMO TEMPLO.

Donec immortalitatem producat Cæsar Ansagus, sui
reliquum huc asservandum dedit.

AD FRANCISCI.

Antonio Grado Medico, Lucia Grotta, de quo nihil nisi mortem quæsta, invita superstes conjugii b. m. & sibi F. vix. ann. 62. m. 5. d. 7. In matrimonio fuit ann. 33. d. 14. sine discordia.

PETRI POMPONATII

Mantuani.

D. M.

Hic sepultus jaceo. Quare? nescio. nec, si scis aut nescis, curo. Si vales, bene est. vivens valui. Fortasse nunc valeo. Si, aut non; dicere nequeo.

ALBERTINO PAVESIO

Ingenuis artibus erudito Ludovicus filio p.

*Intempesta mihi cur te mors abstulit? heu heu
Debueras oculos claudere nate meos.*

IN BARBARAE.

Amici mei omnes desinite luctu quietem nunc meam rumpere. Vixi namque ut morerer: mortua sum ut viverem: vobiscum victura demum, cum mortua mors fuerit. Dominicæ uxori dilectiss. Vincentius de Ferratis, & filii matri bene merenti pos. Anno M. D. LV.

FRANCISCI GISULPII

Ex antiquissimo Longobardorum sanguine hinc ossa clauduntur, donec immutatio veniat, & corruptibile hoc incorruptibile induat, & mortale immortalitatem.

PATA-